

PLATFORM INFORMATIESAMENLEVING

05-03-2026

BIJeenKOMSTIMPRESSIE DOOR JOHN JOOSTEN, BURGEMEESTER VAN DINKELLAND



Donderdagmiddag vond de ontmoeting van het platform Informatiesamenleving plaats in een bijzondere locatie: Impactcity 053. In vroegere tijden het pand waar warenhuis Vroom & Dreesman gehuisvest was. Nadien bezet door UWV, Werkplein. Maar tijdelijk een onderkomen voor exposities en bijeenkomsten. Het gebouw krijgt een nieuwe bestemming; het wordt het nieuwe Warenhuis; een culturele hotspot met Theater Sonnevanc, de Bibliotheek en Concordia (Film en Beeldende kunst). Een inspirerende plek voor gezinnen, studenten, cultuurliefhebbers, makers, ondernemers, kortom; voor iedereen.



Maar voor nu tijdelijk een pop-up locatie waar de bijeenkomst werd ingeleid door onze platform voorzitter Jorrit Eijbersen die zich als Pinkeltje in de vibe van Impactcity 053 waande.

In deze setting lichtte een bevlogen wethouder Mark Teutelink van Enschede toe hoe de gemeente Enschede omgaat met digitalisering. De gemeente heeft een Nota Digitaal Enschede aangenomen. Het thema digitalisering is in Enschede geen bedrijfsvoeringsvraagstuk meer, maar een politiek bestuurlijke aangelegenheid. Omdat het belang groot is voor de gehele gemeenschap wil de raad meer grip op digitalisering, periodiek bijgepraat worden en kaders stellen.



Thema's daarbij zijn AI, algoritmes, menselijke maat en ethische waarden. De nota is tot stand gekomen door gesprekken met de raad, met een ethische commissie, een wetenschappelijke board en met ondernemers en raad samen.

Visie: Enschede zet digitalisering veilig en betrouwbaar in om een open, aantrekkelijke, inclusieve en duurzame stad te zijn. Iedereen kan eenvoudig meedoen.

“ Digitalisering is niet iets meer alleen voor CIO's en gemeentesecretarissen, maar ook voor bestuurders

Deze visie is vertaald naar vier ambities:

1. Ten dienste van de inwoner van Enschede (Enschede zorgt dat het klikt)
2. Verantwoord digitaliseren (digitaal weerbaar & autonoom, efficiënt en waarden gedreven)
3. Kansen benutten (innovatief & creatief, slim, datagedreven)
4. Samenwerken en kracht bundelen (met inwoners, bedrijven, gemeenten, mede-overheden en kennisinstellingen)

De Nota is mooi samengevat op een pamflet.



Gesprek met Peter Snijders

Gemeenten staan voor grote uitdagingen, zeker in dit tijdperk met de vraag hoe om te gaan met Amerikaanse producten. En hoe om te gaan met digitale veiligheid. Belangrijke thema's van de VNG. Daartoe werd er een live verbinding gemaakt met Peter Snijders die zojuist uit een kennismakingsgesprek kwam met twee staatssecretarissen, Willemijn Aerdts (EZ, Digitale soevereiniteit en Digitale economie) en Eric van der Burg (Binnenlandse zaken, Koninkrijksrelaties en Slagvaardige overheid). Peter deed kort verslag van het gesprek. De bewindslieden zullen samen als eenheid optrekken, met één agenda.



Het coalitieakkoord is in lijn met de visie van de gemeenten. Een duidelijke erkenning, waardering en bereidheid tot samenwerken met gemeenten. Veel bouwstenen die met maatschappelijke partners zijn opgesteld, zijn terug te vinden. En het rapport Polman dat adviseert om maatschappelijke opgaven centraal te stellen en daar samen in regionale agenda's aan te werken, wordt omarmd. De staatssecretarissen hebben aangegeven nauw te willen samenwerken met medeoverheden.

Quote van Eric van der Burg: "digitalisering is niet iets meer alleen voor CIO's en gemeentesecretarissen, maar ook voor bestuurders".

Wat betekent de digitale paragraaf van het rijk voor gemeenten:

- Digitale samenleving: versterking van de nationale aanpak van online gezondheid en veiligheid is welkom, maar de uitvoering blijft onzeker door ontbreken van een financiële onderbouwing. Ook in het licht van Europese verplichtingen die aanstaande zijn.
- Digitale overheid en dienstverlening: aandacht voor de financiering van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's)
- Digitale autonomie: is nodig voor de hele overheid, niet alleen het rijk. Voor EZ geldt dat vanuit Europees perspectief dit ook relevant is voor bedrijven.
- Digitale weerbaarheid: de voorgenomen maatregelen vragen om intensieve afstemming tussen het rijk en de medeoverheden ondermeer via de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en het Bestuurlijk convenant digitale veiligheid gemeenten



EU Digital & AI Omnibus

VNG heeft een positionpaper geschreven:

- Steun voor vereenvoudiging, maar niet ten koste van kernwetgeving
- Bescherming grondrechten en uitvoerbaarheid centraal
- Onvoldoende onderbouwing en governance-zorgen
- Positieve punten: meer duidelijkheid over risicovolle dataverwerking, minder informatieplicht in specifieke situaties en harmonisatie van rapportages.

Peter heeft daarbij kort toegelicht welke lobby activiteiten plaatsvinden gericht op de Europese Commissie, De Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement.

Daarna pakte Mark Teutelink weer de draad op en lichte samen met ondernemers (Nerds&Company, Gamelab Oost) toe hoe nieuwe toepassingen worden ontwikkeld.

Geen traditionele lineaire aanpak, maar parallel ontdekken. Daarbij werken ondernemers meer samen vanuit verdergaande specialisatie i.p.v. elkaars concurrenten zijn.



In plaats van een grote aanbesteding (voor een eindproduct) wordt met de ondernemers stap voor stap ontwikkeld; kortom cyclisch ontwikkelen. Hierbij geldt vooral het adagium "doorpakken", geen ja maar, geen ballonnetjes oplaten, kennis van buiten naar binnen halen, ook vanuit andere sectoren. In Enschede hanteert men een proeftuin aanpak met betrokkenheid van meer dan 40 ondernemers. Ondernemers pleiten daarbij om niet de bestaande processen leidend te laten zijn (zoals bij een aanbesteding en dan blijft alles zoals het was), maar vanuit andere expertises nieuwe processen te bedenken (vanuit bewoners bedenken). Durf fouten te maken, toon lef. Beginnen en doen, dan ontstaat snel een nieuwe realiteit.

Tip: neem juristen hier ook meteen in mee.

Ogenschijnlijk is dit lastig voor een raad. Maar door de raad tijdig en frequent mee te nemen, transparant te zijn valt dit mee.

De ondernemers werken hieraan mee omdat ze maatschappelijk betrokken willen zijn.

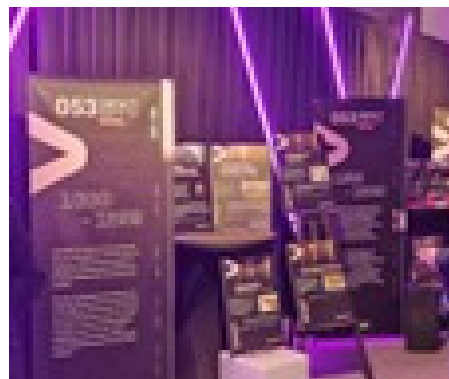
Mark nodigt de andere gemeenten uit om na te denken over opschaling van deze aanpak.



Het Warenhuis.

Als laatste onderdeel van de middag werd een korte toelichting gegeven op de ontwikkeling van het Warenhuis tot cultureel centrum en een rondleiding langs een expositie van het innovatieve ondernemerschap in Enschede, van Textiel via Enschedese uitvindingen als Wifi en Bluetooth en langs Booking.com en Thuisbezorgd.nl tot High Tech nu.

Met als afdronk: het oprichten van de universiteit was de beste zet ooit.



John Joosten
Burgemeester gemeente Dinkelland